

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2018. február 21.*

„Előzetes döntéshozatal – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – 2010/13/EU irányelv – Meghatározások – Az »audiovizuális médiaszolgáltatás« fogalma – Hatály – A YouTube-on elérhető, új személygépkocsi-modelleket bemutató reklámvideó-csatorna”

A C-132/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2017. március 14-én érkezett, 2017. január 12-i határozatával terjesztett elő

a **Peugeot Deutschland GmbH**

és

a **Deutsche Umwelthilfe eV** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: C. Vajda tanácselnök (előadó), Juhász E. és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Peugeot Deutschland GmbH képviselőjében L. Pechan és H. Prange Rechtsanwälte,
- a Deutsche Umwelthilfe eV képviselőjében J. Schütt Rechtsanwältin,
- az Európai Bizottság képviselőjében G. Braun és K.-P. Wojcik, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv; HL 2010. L 95., 1. o.) 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Peugeot Deutschland GmbH és a Deutsche Umwelthilfe eV között annak tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, hogy a Peugeot Deutschland a YouTube internetes szolgáltatónál fenntartott videósatornáján egy rövid videót tett közzé egy új személygépkocsi-modellről, e modell hivatalos üzemanyag-fogyasztására és CO₂-kibocsátására vonatkozó adatokra való hivatkozás nélkül.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2010/13 irányelv (22) preambulumbekkezdése kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma a tömegkommunikációs médiaszolgáltatásnak a nagy nyilvánosságot tájékoztató, szórakoztató és oktató funkcióját fedi le, és magában foglalja az audiovizuális kereskedelmi közleményt, de kizárja a magánlevelezés különböző formáit, például a korlátozott számban küldött elektronikus leveleket. E fogalommeghatározás kizárja mindazon szolgáltatásokat, amelyek elsődleges célja nem a műsorszolgáltatás, tehát azokat is, amelyekhez esetlegesen kapcsolódhat ugyan audiovizuális tartalom, de a szolgáltatásnak nem ez az elsődleges célja. [...]”

- 4 Ezen irányelv 1. cikke az (1) bekezdésében a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) »audiovizuális médiaszolgáltatás«:
 - i. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56 és 57. cikkében meghatározott olyan szolgáltatás, amelyért egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősséggel rendelkezik, és amelynek elsődleges célja műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása a 2002/21/EK irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében vett elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Az ilyen audiovizuális médiaszolgáltatás vagy az e cikk e) pontjában meghatározott televíziós műsorszolgáltatás, vagy az e cikk g) pontjában meghatározott lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás;
 - ii. audiovizuális kereskedelmi közlemény;
- b) »műsorszám«: hangos vagy néma mozgóképek sorozata, amely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorkínálatban önálló egységet alkot, és amelynek formája és tartalma a televíziós műsorszolgáltatáshoz hasonlítható. A műsorszámok magukban foglalják például az egész estés filmeket, sporteseményeket, vígjátékokat, dokumentumfilmeket, gyermekműsorokat és az eredeti drámákat.

[...]

- e) »televíziós műsorszolgáltatás« (azaz lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): a médiaszolgáltató által nyújtott, műsorszámok műsorrend alapján történő egyidejű megtekintését lehetővé tévő audiovizuális médiaszolgáltatás;

[...]

- g) »lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás« (azaz nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): olyan, médiaszolgáltató által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatás, amelyben a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó egyéni kérés alapján, az általa kiválasztott időpontban tekintheti meg a műsorszámokat;
- h) »audiovizuális kereskedelmi közlemény«: olyan hangos vagy néma képek, amelyek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen képek fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérnek egy műsorszámot, vagy szerepelnek abban. Az audiovizuális kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a televíziós reklám, a támogatás, a televíziós vásárlás és a termékmegjelenítés.

[...]”

- 5 A 2008. október 22-i 1137/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2008. L 311., 1. o.) módosított, az új személygépkocsik forgalmazása alkalmával a tüzelőanyag-fogyasztásról [helyesen: üzemanyag-fogyasztásról] és CO₂-kibocsátásról szóló vásárlói információk rendelkezésre állásáról szóló, 1999. december 13-i 1999/94/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2000. L 12., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 3. o.; a továbbiakban: 1999/94 irányelv) 6. cikkének szövege a következő:

„A tagállamok biztosítják, hogy valamennyi írott reklámanyag tartalmazza a IV. melléklet követelményeinek megfelelően azoknak a személygépkocsi-modelleknek a hivatalos tüzelőanyag-fogyasztási [helyesen: üzemanyag-fogyasztási] és hivatalos fajlagos CO₂-kibocsátási adatait, amelyekre vonatkoznak.

Szükség esetén a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a fenti írott reklámanyagokon kívüli egyéb reklámanyagok is feltüntessék azoknak a személygépkocsi-modelleknek a hivatalos tüzelőanyag-fogyasztási [helyesen: üzemanyag-fogyasztási] és hivatalos fajlagos CO₂-kibocsátási adatait, amelyekre vonatkoznak.”

- 6 Az „írott reklámanyag” fogalmát az 1999/94 irányelv 2. cikkének (9) bekezdése határozza meg: „minden olyan nyomtatott anyag, amely járművek reklámozására és forgalmazására szolgál a nagyközönség felé. Ebbe beletartoznak legalább a műszaki útmutatók, füzetek, újságban, képes újságban és szakfolyóiratban közzétett hirdetések, valamint a plakátok”.
- 7 Ezen irányelv 9. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontja előírja, hogy a Bizottság arra irányuló intézkedéseket hoz, hogy „ajánlásokat készítsen azzal a céllal, hogy lehetővé tegyék” az ugyanezen irányelv 6. cikke „(1) bekezdése írott reklámanyagokra vonatkozó rendelkezései alapelveinek más médiára és anyagokra is való alkalmazását”.
- 8 A reklámanyagokról szóló 1999/94/EK irányelv rendelkezéseinek egyéb médiumokra való alkalmazásáról szóló, 2003. március 26-i 2003/217/EK bizottsági ajánlás (HL 2003. L 82., 33. o.) a (4) bekezdése második albekezdésének második francia bekezdésében kimondja, hogy nem alkalmazandó az 1997. június 30-i 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 1997. L 202., 60. o.) módosított és a 2010/13 irányelvvel hatályon kívül helyezett, a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 298., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 224. o.) 1. cikkének a) pontja szerinti televíziós műsorszolgáltatásra.

- 9 A 97/36 irányelvvel módosított 89/552 irányelv 1. cikkének a) pontja határozza meg a „televíziós műsorszolgáltatás” fogalmát. Ezen irányelvnek a 2007. december 11-i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2007. L 332., 27. o.) történt későbbi módosítását követően e rendelkezésben szerepelt az „audiovizuális médiaszolgáltatás” fogalmának meghatározása is, amely lényegében megegyezik a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt meghatározással.

A német jog

- 10 A 2004. május 28-i Verordnung über Verbraucherinformationen zu Kraftstoffverbrauch, CO₂-Emissionen und Stromverbrauch neuer Personenkraftwagen (Pkw-ENVKV) (a fogyasztóknak az új személygépjárművek üzemanyag-fogyasztásáról, szén-dioxid-kibocsátásáról és elektromosáram-felhasználásáról való tájékoztatásáról szóló rendelet; BGBl. I., 1474. o., a továbbiakban: Pkw-ENVKV) 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A gyártók és a kiskereskedők, akik írott reklámanyagokat gyártanak, gyártatnak, terjesztenek, vagy bármilyen más módon használnak, gondoskodnak arról, hogy az említett dokumentumok tartalmazzák az új személygépkocsi-modell hivatalos üzemanyag-fogyasztását és a hivatalos fajlagos CO₂-kibocsátását a 4. melléklet I. szakaszával összhangban.

(2) Az 1. bekezdés első mondata értelemszerűen az alábbiakra is alkalmazandó:

1. az elektronikus formában terjesztett reklámtartalom;
2. az elektronikus, mágneses és optikai adathordozókon terjesztett reklám;

nem vonatkozik azonban a rádiós műsorszolgáltatásra és audiovizuális médiaszolgáltatásokra a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett [...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 11 A Peugeot Deutschland Németországban forgalmaz Peugeot márkájú járműveket. A YouTube internetes szolgáltatónál videócsatornát tart fenn, amelyen 2014. február 17-én közzétette a körülbelül 15 másodperces, „Peugeot RCZ R Experience: Boxer” című videót.
- 12 A Deutsche Umwelthilfe keresetet nyújtott be Peugeot Deutschland ellen a Landgericht Kölnhöz (kölni regionális bíróság, Németország), arra hivatkozva, hogy az említett videó nem említi a bemutatott új járműmodell hivatalos üzemanyag-fogyasztását és a hivatalos CO₂-kibocsátását, és ez ellentétes Pkw-ENVKV 5. cikkének (1) bekezdésével.
- 13 Az említett bíróság helyt adott a Deutsche Umwelthilfe keresetének, és az Oberlandesgericht Köln (kölni regionális felsőbíróság, Németország) elutasította a Peugeot Deutschland által e határozattal szemben benyújtott fellebbezést.
- 14 A kérdést előterjesztő, a másodfokú ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet elbíráló bíróság megállapította, hogy az alapügy megoldása attól függ, hogy a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében „audiovizuális médiaszolgáltatásnak” minősül-e a YouTube-on elérhető, új személygépkocsi-modelleket bemutató reklámvideó-csatorna szolgáltatása. Ugyanis, amennyiben ez lenne a helyzet, a Peugeot Deutschland mentesülne a Pkw-ENVKV 5. cikkének (1) bekezdésében előírt azon követelmény alól, hogy az említett videókban az érintett modellek hivatalos üzemanyag-fogyasztására és hivatalos fajlagos CO₂-kibocsátására vonatkozóan információkat szolgáltatson ugyanezen 5. cikk (2) bekezdése első mondatának második tagmondata értelmében. E

mentesülés a reklámanyagokról szóló 1999/94/EK irányelv rendelkezéseinek egyéb médiumokra való alkalmazásáról szóló, 2003. március 26-i 2003/217/EK bizottsági ajánlason alapul, amely ajánlás pedig ezen irányelv 9. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontján alapul.

- 15 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a szóban forgó YouTube csatorna nem minősül a 2010/13/EU irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti audiovizuális médiaszolgáltatásnak. Ugyanis, még ha e videó tekinthető is az említett (1) bekezdés b) pontja értelmében „műsorszámnak”, e csatorna elsődleges célja nem a műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása amint azt ugyanezen bekezdés a) pontjának i. alpontja megköveteli.
- 16 Azon kérdést illetően, hogy az említett videó és csatorna a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontja ii. alpontjának hatálya alá tartozik-e, a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy tekintettel az „audiovizuális kereskedelmi közlemény” e bekezdés h) pontjában szereplő meghatározására, az alapügyben szóban forgó videó televíziós műsorszolgáltatásokhoz hasonló „műsorszámnak” minősül e az említett bekezdés b) pontja értelmében.
- 17 E körülmények között a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az a személy, aki a YouTube internetes szolgáltatónál olyan videócsatornát tart fenn, amelyről az internetfelhasználók új személygépkocsi-modelleket bemutató rövid reklámvideókat kérhetnek le a 2010/13/EU irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti audiovizuális médiaszolgáltatást nyújt-e?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 18 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az „audiovizuális médiaszolgáltatás” meghatározása magában foglal akár egy videócsatornát, mint amilyen az alapügyben szerepel, amelyen az internetfelhasználók új személygépkocsi-modelleket bemutató rövid reklámvideókat kérhetnek le, akár e videók valamelyikét önmagában véve.
- 19 E tekintetben először is az „audiovizuális médiaszolgáltatások” ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő meghatározása egyebek mellett kimondja, hogy olyan szolgáltatásról van szó, amelyért egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősséggel tartozik, és amelynek elsődleges célja műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása.
- 20 A műsorszámok e jellemzőit, mely műsorszámok közvetítésének szabályozási keretét a 2010/13 irányelv írja elő, kiemeli az irányelv (22) preambulumbekkezdése is, amely kimondja, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma a tömegkommunikációs médiaszolgáltatásnak a nagy nyilvánosságot tájékoztató, szórakoztató és oktató funkcióját fedi le.
- 21 Mindazonáltal a YouTube internetes szolgáltatónál fenntartott reklámvideó-csatorna, mint az alapeljárás tárgyát képező, nem tekinthető olyannak, mint amelynek elsődleges célja műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása.
- 22 Anélkül ugyanis, hogy szükséges lenne annak eldöntése, hogy egy reklámvideó a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában meghatározott műsorszámnak minősül-e, meg kell állapítani, hogy az ilyen videó célja a bemutatott áru vagy szolgáltatás tisztán kereskedelmi célú reklámozása.

- 23 E tekintetben, amennyiben a reklámvideó tájékoztatni, szórakoztatni vagy oktatni is tudja a nézőket, amint arra a Peugeot Deutschland hivatkozik, annak célja csupán az, hogy elérje a szóban forgó videó reklámcélját, és annak eszközeként szolgál.
- 24 Ennélfogva, még feltételezve is, hogy egy, a YouTube-on elérhető reklámvideó-csatorna teljesítheti az audiovizuális médiaszolgáltatások egyéb, a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett kritériumait és jellemzőit, kereskedelmi célja elegendő ahhoz, hogy e rendelkezés alkalmazási köréből kizárja.
- 25 E következtetést nem kérdőjelezi meg a Peugeot Deutschland azon állítása, mely szerint az ilyen kizárás a reklámvideóinak a nem reklámcélú műsorszámoktól eltérően kezelését eredményezi, ami ellentétes lenne az Európai Unió Alapjogi Chartájának a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát rögzítő 11. cikkével.
- 26 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy azon érv, mely szerint az egyenlő bánásmód elve megköveteli, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló reklámvideó-csatorna a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának hatálya alá tartozzon, azon a téves előfeltételezésen alapul, hogy e videók, a követett cél szempontjából összehasonlíthatóak a nem reklámcélú műsorszámokkal.
- 27 Másodsorban a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett audiovizuális médiaszolgáltatás „audiovizuális kereskedelmi közlemény”. Ez utóbbinak a meghatározását az említett (1) bekezdés h) pontja tartalmazza: „olyan hangos vagy néma képek, amelyek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen képek fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében vagy önreklámozás céljából kísérek egy műsorszámot, vagy szerepelnek abban. Az audiovizuális kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a televíziós reklám, a támogatás, a televíziós vásárlás és a termékmegjelenítés”.
- 28 Azonban az alapügyben szereplőhöz hasonló videó nem tekinthető úgy, hogy fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében vagy önreklámozás céljából kísér egy műsorszámot, vagy szerepel abban. Ugyanis, amennyiben egy videócsatorna, mint amelyet a Peugeot Deutschland tart fent, csak az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló videókat tartalmaz, amelyek különálló és egymástól függetlenek, nem lehet érvényesen hivatkozni arra, hogy az említett videó a 2010/13. irányelv 1. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében kísér egy „műsorszámot”, vagy szerepel abban.
- 29 Ezen túlmenően nem fogadható el a Peugeot Deutschland azon érve, amely szerint a reklámcélú képek az alapeljárás tárgyát képező videó elején és végén szerepelnek, és így e videót kísérik, vagy abban szerepelnek, e videó maga pedig műsorszámnak minősül.
- 30 Nem állapítható meg ugyanis, hogy az uniós jogalkotó a „kísér” és a „szerepel abban” kifejezések használatával, figyelembe véve azok szokásos jelentését, egy műsorszám részét, sőt lényegét képező egyedi képekre célzott volna. Azonban az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló videó reklám jellegű, és erőltetett lenne azt állítani, hogy csupán az elején és végén szereplő képek szolgálnak reklámcélokat.
- 31 Következésképpen – azon pontosítás értelmében, mely szerint a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének h) pontjában meghatározott audiovizuális kereskedelmi kommunikáció olyan képekből áll, amelyek egy műsorszámot kísérek, vagy abban szerepelnek – az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló reklámvideó ki van zárva ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontja ii. alpontjának hatálya alól.

- 32 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az „audiovizuális médiaszolgáltatás” meghatározása nem foglalja magában sem az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló videócsatornát, amelyről az internetfelhasználók új személygépkocsi-modelleket bemutató rövid reklámvideókat kérhetnek le, sem önállóan e videók valamelyikét.

A költségekről

- 33 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) 1. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az „audiovizuális médiaszolgáltatás” meghatározása nem foglalja magában sem az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló videócsatornát, amelyről az internetfelhasználók új személygépkocsi-modelleket bemutató rövid reklámvideókat kérhetnek le, sem önállóan e videók valamelyikét.

Aláírások